

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11781/2023
08.02.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Злата Тирић Бељан и Александар Бељан, адвокати из ..., против туженог Акционарског друштва за осигурање „ББ“ са седиштем у ..., Република Северна Македонија, чији је пуномоћник Бранкица Орловић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3543/21 од 23.12.2022. године, у седници одржаној 08.02.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 3543/21 од 23.12.2022. године и предмет **ВРАЋА** том суду, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3543/21 од 23.12.2022. године у ставу првом изреке, укинута је пресуда Основног суда у Нишу П 11780/2016 од 19.10.2017. године, у усвајајућем делу става првог и у ставу другом изреке и пресуђено тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде нематеријалне штете исплати, и то: за претрпљене физичке болове износ од 1.000.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 800.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, на име накнаде материјалне штете за трошкове лечења износ од 566,90 евра у динарској противвредности на дан исплате по средњем курсу НБС и на име трошкова превоза од стране клинике „ВВ“ износ од 52.000,00 динара са законском затезном каматом од 13.11.2007. године до исплате, као неоснован. У ставу другом изреке, обавезан је тужилац да туженом плати на име трошкова парничног поступка износ од 260.160,14 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је закључио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 08.11.2007. године на неутралној зони граничног прелаза „Евзони“, између Грчке и Северне Македоније, дошло је до саобраћајне незгоде у којој су учествовали тужилац, као пешак и ГГ из ..., држављанин Северне Македоније, који је управљао путничким моторним возилом марке „...“ регистарске ознаке ... власништво „ДД“, које је било осигурано код туженог Акционарског друштва за осигурање „ББ“ у ... и које је поседовало зелену карту број ..., издату од стране туженог 20.07.2007. године, са роком важења до 20.07.2008. године. У тој саобраћајној незгоди тужилац је задобио тешке телесне повреде опасне по живот. Последице предметног повређивања тужиоца добиле су свој коначан облик и постале трајне природе од половине јуна месеца 2011. године. Поводом ове саобраћајне незгоде против возача путничког возила вођен је поступак у Грчкој, пред Прекршајним судом у Килкису и исти је првостепеном одлуком од 06.07.2010. године оглашен кривим за кривично дело телесна повреда из нехата у вожњи и осуђен на казну затвора од 5 месеци и одлучено је да се обустави извршење казне од пет месеци за три године. По обавештењу добијеном замолним путем од надлежног државног органа у Грчкој – Министарства правде Републике Грчке утврђено је да је ГГ изречена казна за телесну озледу из нехата. Та казна предвиђена је одредбама чланова 28. и 314. параграф 1. Кривичног закона и по грчком правосуђу представља прекршај и застарева након истека пет година од дана извршења дела.

У овој правној ствари, осим туженог Акционарског друштва за осигурање „ББ“, било је тужено Удружење осигураваача Србије – Биро зелене карте и тужилац је тужбеним захтевом тражио да се оба тужена солидарно обавезу да му надокнаде проузроковану штету из предметног штетног догађаја. У односу на тужено Удружење осигураваача Србије – Биро зелене карте поступак је правноснажно окончан пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1306/2018 од 03.10.2019. године и пресудом Врховног касационог суда Рев 971/2021 од 30.09.2021. године, тако што је тужбени захтев у односу на Удружење одбијен као неоснован на основу члана 34. став 2. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, јер одговорност Удружења осигураваача Србије, са Акционарским друштвом за осигурање „ББ“ у ... није солидарна већ је супсидијарног карактера и активира се само уколико се оштећени не намири од штетниковог осигураваача.

У овој правној ствари правноснажно је пресуђено о захтеву тужиоца за накнаду штете за претрпљене душевне болове због умањене животне активности и за накнаду штете за таксу за документацију и за трошкове превода документације. Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1306/2018 од 03.10.2019. године тужиоцу је на име накнаде штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности досуђен износ од 800.000,00 динара, а одбијен захтев до износа од 2.000.000,00 динара и на име накнаде штете за таксу досуђен је тужиоцу износ од 127,92 евра у динарској противвредности, а одбијен захтев од износа од 159 евра и на име накнаде штете за трошкове превоза тужиоцу је досуђен износ од 36.000,00 динара, а одбијен захтев до износа од 45.000,00 динара. Досуђене износе обавезано је да плати Акционарско друштво за осигурање „ББ“ у .... При томе је утврђено да је тужилац допринео настанку саобраћајне незгоде са 20%, а у преосталом делу саобраћајне незгоде је допринео возач путничког моторног возила. У односу на овај део пресуде Врховни

касациони суд је пресудом Рев 971/2021 од 30.09.2021. године одбио као неосновану ревизију тужиоца. Остало је непресуђено према Акционарском друштву за осигурање „ББ“ о захтеву тужиоца за накнаду штете за претрпљене физичке болове у износу од 1.000.000,00 динара и за претрпљени страх у износу од 800.000,00 динара, за трошкове лечења у Грчкој износ од 566,90 евра у динарској противвредности и за трошкове превоза клинике „ВВ“ износ од 52.000,00 динара са припадајућом затезном каматом и Врховни касациони суд је пресудом Рев 971/2021 од 30.09.2021. године у том делу укинуо пресуду Апелационог суда у Нишу Гж 1306/2018 од 03.10.2019. године и предмет вратио Апелационом суду у Нишу на поновно суђење. Тужени је истакао приговор застарелости током поступка.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је укинуо пресуду Основног суда у Нишу П 11780/2016 од 19.10.2017. године у усвајајућем делу става првог и у ставу другом изреке и пресудио тако што је тужбени захтев тужиоца одбио у целисти, као неоснован. О тужбеном захтеву је другостепени суд одлучио одбијањем, јер је закључио да је основан приговор застарелости наводећи да се у конкретном случају не ради о накнади штете која је проузрокована кривичним делом да би се применили рокови из члана 377. став 1. Закона о облигационим односима, већ да се ради о прекршају, па се треба применити одредба члана 376. став 1. Закона о облигационим односима. Како је у конкретном случају штету проузроковало лице које је одговарало за дело које по грчком правосуђу представља прекршај и које застарева након истека рока од пет година од дана извршеног дела, у конкретном случају нема места примени рокова из члана 377. став 1. Закона о облигационим односима, већ се у конкретном случају има применити рок од 3 године из члана 376. став 1. Закона о облигационим односима. Како се предметни штетни догађај догодио 08.11.2007. године, а тужилац тужбу за накнаду штете поднео 04.02.2014. године, застарело је његово потраживање накнаде штете за претрпљене физичке болове и страх, као и за накнаду штете и за трошкове лечења у Грчкој и за трошкове превоза преко клинике „ВВ“.

По становишту Врховног суда основано се у ревизији указује да другостепени суд, због погрешне примене материјалног права није утврдио све чињенице неопходне за одлучивање у овој правној ствари.

Конвенцијом о закону који се примењује на саобраћајне незгоде („Службени лист СФРЈ–Међународни уговори и други споразуми“ бр. 26/76), у члану 1. прописано је да ова Конвенција одређује закон који се примењује на грађанску вануговорну одговорност која проистекне из саобраћајне незгоде, без обзира на врсту суда који је надлежан да решава. У члану 3. прописано је да законодавство које се примењује јесте домаће законодавство државе на чијој територији се догодила незгода. У члану 8. прописано је да законодавство које се примењује посебно одређује, поред осталог, застарелост и губитак права заснованих на истеку рока, укључујући почетак, прекид и обустављање рокова, а не ЗОО који је другостепени суд погрешно применио.

У конкретном случају другостепени суд је примењујући грчко материјално право закључио да је учињено дело прекршај, а не кривично дело, те да из тог разлога нема места примени привилегованог рока застарелости из члана 377. Закона о облигационим односима. Међутим, другостепени суд је пропустио да у погледу застарелости права на накнаду штете примени цитиране одредбе Конвенције о закону који се примењује на саобраћајне незгоде која је ратификована Уредбом о

ратификацији одредбе Конвенције о закону који се примењује на саобраћајне незгоде („Сл. лист СФРЈ- Међународни уговори и други споразуми“ број 26/76).

Имајући у виду све наведено, на конкретну ситуацију ради доношења правилне одлуке о застарелости потраживања тужиоца требало је применити грчки закон, као закон државе у којој се незгода десила и у складу са грчким законом ценити застарелост и губитак права заснованих на истеку рока, укључујући почетак, прекид и обустављање рокова, а не ЗОО који је дугостепени суд погрешно применио.

У поновљеном поступку другостепени суд ће прибавити релевантно грчко материјално право и применити га на утврђену чињеничну грађу.

Из изнетих разлога одлучено је као у изреци на основу одредбе члана 416.став 2.ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић